



## HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN

### Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen Middernachtmis van Kerstmis, zondag 25 december 2016

*Jes. 9, 1-3.5-6*

*Tit. 2, 11-14*

*Lc. 2, 1-14*

Broeders en zusters,

In deze heilige nacht mag ik u een vreugdevol kerstfeest wensen! Heel de Kerk viert vandaag de geboorte van Jezus, onze Heer en onze Redder. Wat gebeurde in Bethlehem laat niemand van ons onberoerd. De geboorte van Jezus was een keerpunt in de geschiedenis van het volk van God en van heel de mensheid. Een lange tijd van wachten en uitzien was voorbij. God bracht zijn belofte tot vervulling. Een nieuwe tijd van Gods nabijheid was aangebroken. Kerstmis is een feest van dankbaarheid. We zijn dankbaar omdat Gods Woord in Jezus volop mens mocht worden, omdat Jezus ons het ware ge-laat van de Vader laat zien, omdat Gods barmhartige liefde ons niet in de steek laat. Al is het geen kerstlied, toch zouden we op Kerstmis voor Jezus best eens mogen zingen van 'Lang zal hij leven!'. Het is vandaag toch zijn verjaardag.

*'Mijnheer de bisschop, wat denkt u: bestaat God wel?'* Het is een vraag die ik vaak hoor wanneer ik spreek met leerlingen van het middelbaar onderwijs. In elk klas zitten wel een paar jongeren die vragen hebben bij het bestaan van God of die voor zichzelf al tot het besluit zijn gekomen dat God niet bestaat. Ze aarzelen niet om mij met deze vraag te confronteren. Daarin hebben ze trouwens gelijk. Ze mogen van een bisschop verwachten dat hij iets zinnigs kan antwoorden op de vraag: *'wat denkt u: bestaat God wel?'* Ik probeer dan eerlijk te antwoorden waarom ik geloof dat God bestaat, waarom ik over God ook vragen heb en waarom ik soms moeilijk de juiste woorden vind om over God te spreken. Bij leerlingen van de laatste studiejaren durf ik daar wel eens een extra gedachte aan toevoegen. Een gedachte waarvan ze verrast opkijken. Dan zeg ik: *'weet je, eigenlijk interesseert de vraag of God bestaat mij niet zo erg. Ofwel bestaat God niet, en dan moeten wij geen verdere vragen meer over Hem stellen. Ofwel bestaat God wel, en dan is mijn vraag niet hoe ik kan bewijzen dat Hij bestaat, maar wel hoe ik Hem kan leren kennen en hoe ik kan weten wie Hij is. Ik vraag jou toch ook niet of je bestaat, maar wie je bent en hoe ik je kan leren kennen. Wie ben jij en wil je eens wat over jezelf vertellen? Dat interesseert mij. Daarvoor wil ik graag tijd uittrekken. God, wie ben jij en wil je eens wat over jezelf vertellen? Dat is de vraag die mij boeit.'*

Goede vrienden, waarom is Kerstmis een dag van vreugde? Waarom zijn wij als gelovigen blij dat we de geboorte van Jezus mogen vieren? Vandaag moeten we niet redeneren en discussiëren over de vraag of God wel bestaat. Vandaag mogen we zomaar kijken en luisteren naar wat God over zichzelf te vertellen heeft. God vraagt vandaag geen aandacht voor zichzelf. Hij verleidt ons niet tot filosofische redeneringen of abstracte theo-

rieën. Neen, Hij komt zelf tot ons, heel nabij en heel eenvoudig. In de kribbe ligt een pasgeboren kind, broos en kwetsbaar. Het ligt er zonder vertoon van grootheid of macht. Het straalt warmte uit en tederheid. *'Kijk', zegt God, 'als je Mij wil kennen, kijk dan naar dat pasgeboren kind. Kijk niet naar boven, maar kijk naar beneden. Kijk niet naar de hemel hoog boven je, maar kijk naar de kribbe vlak voor je. Kijk niet alleen met je verstand, maar kijk ook met je hart. Zo dicht als Jezus in de kribbe, zo dicht ben Ik jullie nabij. Zo weerloos als Jezus, zo weerloos treed Ik jullie tegemoet'. 'Kijk maar aandachtig', zegt God, 'in Jezus kan je zien wie Ik ben en waar het Mij om te doen is'.*

Wie komen als eersten bij het pasgeboren kind Jezus? Het zijn de herders. Midden de nacht waken ze bij hun kudde. Terwijl allen in het dorp slapen, houden zij de wacht in het open veld. Behalve de sterren aan de hemel en het schemeren van enkele lampen, is daar niets te zien. Tot de engelen hun de boodschap komen melden over de geboorte van Jezus in de stad van David. Ze haasten zich op weg naar Bethlehem om *'te zien wat er gebeurd was'*, zegt het Evangelie van Lucas (Lc. 2, 15). Ze vertrekken om te zien en om te kijken. En inderdaad: ze komen bij een grot of stal en zien er Maria en Jozef en het pasgeboren kind dat in de kribbe ligt. Hun ogen gaan open. Ze zien wat hun is aangekondigd: een pasgeboren kind met zijn ouders. Daar ter plaatse moeten ze niet redeneren of argumenteren. Dat is trouwens niet hun sterkste kant. Ze mogen zomaar toekijken en hun ogen laten rondgaan. Meer dan woorden kunnen zeggen, is God hun nabij, in het kind Jezus. Ze kunnen hun ogen amper geloven. Ze zien meer dan ze kunnen begrijpen. Dat zij de pasgeboren Messias van zo dichtbij en als eersten te zien zouden krijgen: dat hadden ze nooit verwacht. Lucas vervolgt zijn verhaal trouwens met deze zin: *'Toen ze (de herders) dit gezien hadden, maakten ze bekend wat hun over dit kind gezegd was'* (Lc. 2, 17). Ze hebben het gezien, en daarom gaan ze het overal vertellen! Dat doen we trouwens op Kerstmis nog steeds. We vertellen wat we hier gehoord en gezien hebben: over Maria en Jozef en het pasgeboren kind, dat in de kribbe ligt.

Goede vrienden, we zijn al ruimschoots na middernacht. Het is nu te laat om nog te redeneren of te argumenteren. Dat is vannacht trouwens niet nodig. Vannacht is het genoeg dat we kijken, zoals de herders het doen. Kijken met verbaasde ogen. God, wie ben jij en wil je eens wat over jezelf vertellen? Vannacht ligt Gods antwoord zomaar voor onze ogen, als een pasgeboren kind in de kribbe. We moeten maar toekijken, zoals de herders, om te zien wie God voor ons wil zijn en hoe Hij met ons omgaat. Wie vandaag toekijkt, kan zijn ogen amper geloven. Hier is meer te zien dan we ooit zullen kunnen begrijpen of bewijzen! Graag wens ik u allen een mooi en gezegend kerstfeest toe!

Amen.

+ Johan Bonny  
Bisschop van Antwerpen